

Aan

Staatssecretaris VWS

Deadline: 06-07-2023

Directie Wetgeving &
Juridische Zaken
Cluster 2 -
Gezondheidsbescherming &
medische ethiek

Ontworpen door

Datum Document
3 juli 2023

Kenmerk
3634465-1050760-WJZ

Bijlage(n)

nota

(ter beslissing)
supermarkten en horeca

Wijziging Tabaks- en rookwarenbesluit verkoopverbod

1. Aanleiding

De ministerraad is op 30 juni jl. akkoord gegaan met de wijziging van het Tabaks- en rookwarenbesluit in verband met het verkoopverbod voor tabaksproducten en aanverwante producten in supermarkten en horeca-inrichtingen. Op grond van de in de Tabaks- en rookwarenwet voorgeschreven procedure moet het ontwerpbesluit nu worden toegezonden aan de Eerste en Tweede Kamer.

2. Geadviseerd besluit

Graag uw akkoord op het voorhangen van het ontwerpbesluit bij de Eerste en Tweede Kamer. U wordt verzocht daartoe de voorhangbrieven aan beide Kamers te ondertekenen.

3. Kernpunten

Met de partijen die zijn betrokken bij het Nationaal Preventieakkoord (NPA) is afgesproken dat in 2040 een rookvrije generatie wordt gerealiseerd. In het NPA is opgenomen dat het aantal verkooppunten van tabaksproducten de komende jaren wordt teruggebracht. In de Kamerbrief die u in december vorig jaar heeft verstuurd is aangekondigd dat er regelgeving in voorbereiding is die de verkoop van tabaksproducten in o.a. supermarkten verbiedt per 2024. De inwerkingtreding van het verkoopverbod in o.a. supermarkten en horeca-inrichtingen is voorzien per 1 juli 2024.

Van de huidige 10.000 verkooppunten zijn 6.400 supermarkten. Met de invoering van een verbod op de verkoop in supermarkten zal het aantal verkooppunten van tabaksproducten en aanverwante producten dalen. Een vermindering van verkooppunten draagt bij aan de norm dat roken niet normaal is. En dat draagt weer bij aan het verminderen van de kans dat jongeren beginnen met roken. Uit

eerder onderzoek van het Trimbos-instituut naar de impact van (het aantal) verkooppunten weten we dat veelvuldige blootstelling aan tabak de kans vergroot dat jongeren beginnen met roken of blijven roken.

Supermarkten die tabaksproducten en aanverwante producten verkopen, zullen geen inkomsten meer verkrijgen uit de verkoop van tabaksproducten en aanverwante producten. Grotere supermarkten zijn voor hun bestaansrecht niet afhankelijk van de omzet van tabaksproducten en aanverwante producten. Een deel van de kleinere supermarkten zal mogelijk failliet gaan, met name in kleine dorpen en kernen. Onderzoeksbureau SEO Economisch Onderzoek heeft in 2021 de inschatting gemaakt dat het om ongeveer 500 supermarkten gaat die mogelijk failliet gaan¹. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de leefbaarheid in buurten en kleine kernen. Het verbieden van tabaksverkoop kan weliswaar een effect hebben op de economische weerbaarheid van supermarkten in met name kleine kernen, maar het belang van de volksgezondheid en het beschermen van jongeren tegen tabak worden zwaarder gewogen.

Directie Wetgeving &
Juridische Zaken
Cluster 2 -
Gezondheidsbescherming &
medische ethiek

Kenmerk
3634465-1050760-WJZ

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Er bestaan zorgen over mogelijke groei van het aantal nieuwe verkooppunten na het verbod op de verkoop in supermarkten. Tijdens het 2 minutendebat Leefstijlpreventie van maart jl. zijn er daarom twee moties ingediend tot het uitwerken van alternatieven om het aantal verkooppunten te verminderen, namelijk een vergunningstelsel en een optionele bevoegdheid voor gemeenten om de vestiging van nieuwe tabakszaken te beperken.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Gezien de gezondheidsschade die wordt veroorzaakt door (mee)roken, is er veel draagvlak voor maatregelen die inzetten op het terugdringen van het aantal rokers. De afgelopen jaren is de maatschappelijke steun voor de rookvrije generatie enorm gegroeid en daarmee ook de roep om meer stevige maatregelen om die generatie mogelijk te maken.

c. Financiële en personele gevolgen

Beperking van het aantal verkooppunt zorgt ervoor dat de NVWA doelmatiger toezicht kan houden.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

Het voorstel is juridisch haalbaar. Na afloop van de voorhangtermijn van vier weken zal het ontwerpbesluit – mits de voorhang niet leidt tot ingrijpende wijziging van het ontwerpbesluit – ter advies aan de Afdeling advisering van de Raad van State worden voorgelegd. De voorhangtermijn wordt in verband met het zomerreces verlengd.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Het ontwerpbesluit en de ontwerp-nota van toelichting zijn gezamenlijk opgesteld door VGP en WJZ. De NVWA heeft het voorstel beoordeeld als uitvoerbaar en handhaafbaar. Er heeft afstemming plaatsgevonden met JenV, EZK en BZK.

¹ Kamerstuknummer 32011, nr. 92

f. Gevolgen administratieve lasten

Het ontwerpbesluit is voorgelegd aan het Adviescollege toetsing Regeldruk (hierna: ATR). Het ATR heeft het dossier niet geselecteerd voor een formeel advies, omdat het – behoudens de eenmalige kennisnemingskosten - geen gevolgen voor de regeldruk heeft.

g. Toezeggingen

Niet van toepassing.

h. Fraudetoets

De NVWA heeft in de uitvoeringstoets geen opmerkingen gemaakt over de fraudegevoeligheid van het conceptbesluit.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directie Wetgeving &
Juridische Zaken
Cluster 2 -
Gezondheidsbescherming &
medische ethiek

Kenmerk
3634465-1050760-WJZ

